

ارجاع دهی اصولی برای نگارش مقاله و پایان نامه - معرفی ۸ روش رفرنس نویسی پرکاربرد

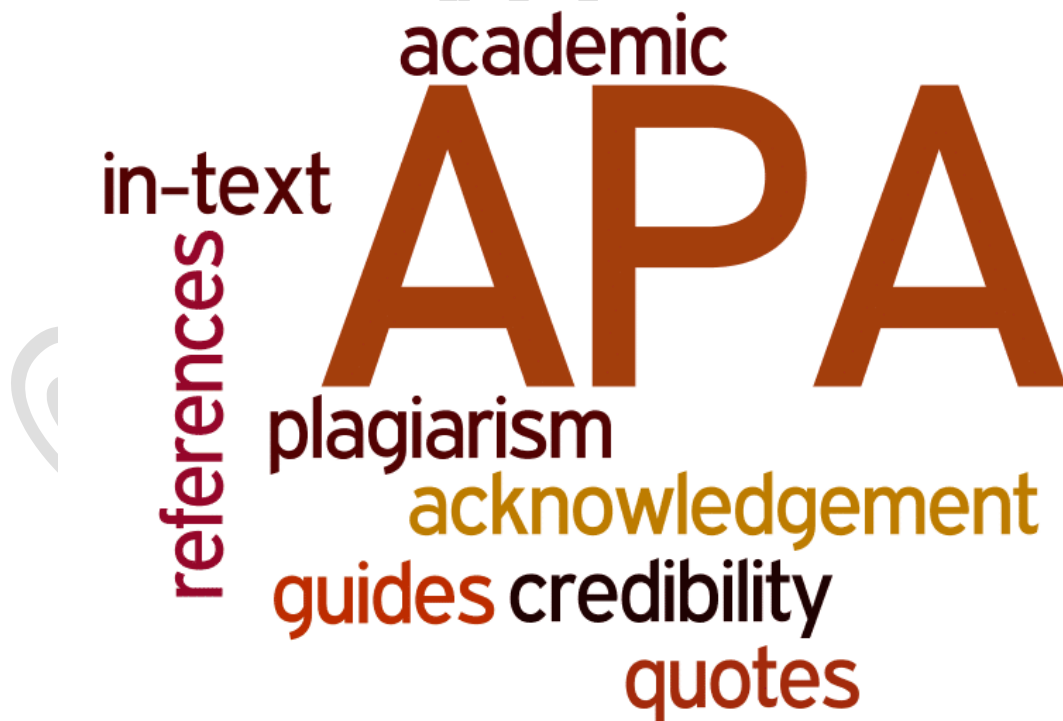
همه‌ی ما چه در دوران تحصیل در مقطع کارشناسی و پایین‌تر و چه در دوران گذراندن دوره‌ی تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری، تحقیق‌های مختلفی را انجام داده و سعی کرده‌ایم خروجی آن را در قالب‌های مقاله، کنفرانس، گزارش و از همه مهم‌تر پایان‌نامه کارشناسی ارشد و دکتری منتشر نماییم. در هنگام مقاله نویسی یا پایان نامه نویسی ممکن است در کنار این تحقیقات عمداً یا سهواً، مرتکب سرقت ادبی (plagiarism) شده باشیم. رعایت روش رفرنس نویسی یا ارجاع دهی مناسب اولین گام برای اجتناب از سرقت ادبی است. هرگاه شما از تحقیق، ایده و یا نوشته‌ی فرد دیگری استفاده می‌کنید، لازم است لیست کاملی از اطلاعات نویسنده یا صاحب ایده را، در پایان نوشته‌ی خود تحت عنوان منابع تحقیق، درج نمایید. به این عمل در اصلاح رفرنس نویسی یا ارجاع دهی می‌گویند. در مطالب پیشین سعی کردیم به معرفی بهترین نرم افزارهای رفرنس نویسی و آموزش برخی از نرم افزارهای معروف برای درج ارجاعات بپردازیم.

در این نوشته قصد داریم به معرفی شناخته شده ترین سبک های رفرنس نویسی بپردازیم.

سبک رفرنس نویسی اول - روش APA (ای پی ای)

روش رفرنس نویسی (American psychological association) APA برای موسسه های دانشگاهی توسط انجمن روانشناسی آمریکا، خلق شد. این روش ارجاع دهی بیشتر برای کارهای پژوهشی و تحقیقات اجتماعی مورد استفاده قرار می گیرد. در سبک رفرنس نگاری APA از هر چهار طرف کاغذ یک اینچ (معادل ۲.۵ سانتی متر) فاصله اعمال می شود. فونت مورد استفاده در این سبک عموماً Times New Roman می باشد.

در این روش ارجاع دهی قسمتی از اطلاعات منبع در متن نوشته می آید و شکل کامل تری از مشخصات منبع در انتهای فایل متنی یا همان قسمت منابع یا مآخذ، قید می شود. برای مثال اگر قسمتی از نوشته ی یک کتاب را مورد استفاده قرار می دهیم، بعد از اتمام جمله در داخل پرانتز، نام کتاب - نام نویسنده و سال انتشار را به عنوان رفرنس آن نوشته می آوریم. اگر متن استفاده شده ۲ نویسنده داشت نام هر دو را در پرانتز قید می کنیم و اگر بیش از ۲ نویسنده داشت، به نوشتن نام اولین نویسنده «و همکاران»، در داخل متن اکتفا می کنیم.

روش رفرنس نویسی دوم MLA

سبک MLA عموماً برای نوشته‌های مربوط به شاخه‌ی ادبیات و علوم انسانی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. یعنی بیشتر زمان‌هایی که منبع ما از نوع کتاب است، از این روش استفاده می‌کنیم. این روش از استناد، برای هر منبع، نیاز به دو قسمت دارد. یک قسمت در متن اصلی و یک قسمت به انتهای نوشته یعنی بخش منابع یا ارجاعات. در متن اصلی دقیقاً بعد از تمام شدن متن استناد شده از کتاب، در داخل پرانتز، نام خانوادگی نویسنده با یک فاصله و شماره‌ی صفحه قید می‌شود؛ مثل (کاظمی ۲۵)، و مابقی اطلاعات مربوط به کتاب در قسمت انتهایی یا همان منابع، آورده می‌شود.

روش رفرنس نویسی سوم AMA

این سبک از استناد برای مقالات و تحقیقات پزشکی استفاده می‌شود. در این روش رفرنس نویسی به هر منبع یک شماره نسبت داده می‌شود و با آوردن این شماره‌ها در متن نوشته، به منبع مورد نظر اشاره می‌کنیم. در بخش منابع یا ارجاعات هم یک لیست شماره‌گذاری شده از رفرنس‌ها به همراه کلیدی اطلاعات، در اختیار خواننده قرار می‌دهیم.

چهارمین سبک رفرنس نویسی Chicago

روش ارجاع دهی شیکاگو بیشتر برای مطالب تاریخی کاربرد دارد. زمانی که شما قصد انتشار یک متن را دارید، این روش استاندارد محسوب می‌شود. در انتهای هر نقل قول، متن یا نوشته‌ی اقتباس شده از دیگر نویسندگان، از یک شماره استفاده می‌کنیم. توضیحات را می‌توانیم در پی نوشت لحاظ کنیم و در این صورت نیازی به توضیح در فهرست منابع انتهایی اثر نیست. فهرست منابع و پی نوشت تنها در فرمت نوشتاری تفاوت دارند.

پنجمین روش ارجاع دهی The Turabian Style – یا سبک مکینتاش

این روش ارجاع دهی با روش CMS از نظر موارد استفاده مشابه است؛ با این تفاوت که سبک رفرنس نویسی CMS برای نوشته‌هایی که قرار به انتشار آنها است، سازماندهی شده است ولی مکینتاش استاندارد انتشار نیست.

سبک رفرنس نویسی ششم IEEE Documentation Style –

سبک IEEE، استاندارد برای تمامی ژورنال‌ها و مجلات انجمن IEEE می‌باشد. این سبک رفرنس نویسی اکثر مواقع برای مقالات در زمینه‌ی مهندسی و علوم کامپیوتر، استفاده می‌شود. در این روش نیز، مانند سبک ارجاع دهی شیکاگو در متن از اعداد استفاده می‌کنیم و در انتها از فهرست منابع را، لحاظ مینماییم.

هفتمین روش ارجاع دهی – سبک Iso 690

این روش رفرنس نویسی یک استاندارد ایزو است که برای ارجاع دهی متون، با هر موضوعی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این شیوه ارجاع دهی برای فایل‌های متنی الکترونیکی بیشتر کاربرد دارد (XML-XSL) که از المان‌هایی خاص برای ارجاع، بهره می‌برد. نقطه‌گذاری‌ها و سبک خاص در نوشتن، جزو قواعد این روش نمی‌باشد، بلکه تنها وسیله‌ای برای بهتر ارائه دادن مطلب است. آخرین ورژن ارائه شده در سال ۲۰۱۰ می‌باشد که قابلیت ارجاع به کلیه منابع اطلاعاتی را دارد؛ از جمله کتاب، مقاله، منابع الکترونیکی (نرم افزارها و پایگاه‌های داده)، موسیقی، صدای ضبط شده، تصاویر متحرک و ...

آخرین شیوه‌ی رایج رفرنس نویسی – سبک ارجاع دهی Harvard Referencing

روش رفرنس نگاری Harvard سبکی است که در درجه‌ی اول توسط دانشجویان استفاده می‌گردد. روش ارجاع دهی هاروارد دو نوع استناد را شامل می‌شود:

- استناد در متن: زمانی که از یک نقل قول استفاده می‌کنیم، بلافاصله بعد اتمام جمله داخل پرانتز نام نویسنده و سال را قید می‌کنیم.
- در دیگر موارد از فهرست منابع استفاده می‌کنیم که در این حالت اطلاعات کامل را در فهرست منابع قید می‌کنیم.

@pishgamanedanesh